

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobkyne **PhDr. D. T.**, zastúpenej advokátom JUDr. A. K., proti žalovanému **Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 260.007/ 2009-KAVE/163 zo dňa 5.mája 2009, konajúc o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 3S/144/2009-146 zo dňa 18.januára 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **m e n í** rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 3 S 144/2009-146 zo dňa 18.januára 2011 tak, že rozhodnutie žalovaného č. 260.007/2009-KAVE/163 zo dňa 5.mája 2009 v spojení s rozhodnutím služobného úradu Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 260.007/2009-KAVE/63 zo dňa 13.marca 2009 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný je **povinný** zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v sume 318,29 € v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám advokáta JUDr. A. K.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č.k. 3 S 144/2009-146 zo dňa 18.januára 2011 podľa ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol žalobu žalobkyne o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 260.007/ 2009-KAVE/163 zo dňa 5.mája 2009, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a potvrdené rozhodnutie služobného úradu Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 260.007/2009-KAVE/63 zo dňa 13.marca 2009 o odvolaní žalobkyne zo štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.októbra 2009 (ďalej len zákon č. 312/2001 Z.z.).

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobkyne uvedenými v jej odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu. Krajský súd mal za preukázané, že žalobkyňa ako diplomatická zamestnankyňa, zástupkyňa vedúceho zastupiteľského úradu a vedúca konzulárneho oddelenia na zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky v A., N. v období rokov 2006-2008 ako zodpovedná konzulárna zamestnankyňa bez oprávnenia rozhodovala o zamietnutí žiadosti o víza, zamietnutie žiadosti o vízum nevyznačovala v N. okamžite, ale až následne alebo vôbec, čím tak žiadosti nebolo možné považovať za rozhodnuté v zákonnej lehote, o vízových žiadostiach rozhodovala okamžite a bez vykonania osobného pohovoru, nepreverovala účel pobytu žiadateľa na území Slovenskej republiky, akceptovala aj e-mailovú komunikáciu ohľadne ubytovania cudzincov na území Slovenskej republiky bez preukázateľného potvrdenia o úhrade služieb a finančného krytia, so žiadateľmi spisovala dohody o prijímaní kaucii a pri vrátení kaucii spisovala ďalšie samostatné dohody, konzulárne poplatky vyberala formou zálohy bez okamžitého vystavenia pokladničného príjmového bloku, čím porušila Metodické pokyny č. 3/2003, 17/2004, 36/2004, Pokyn riaditeľa KONZ č. 18/2007, 37/2007, Smernicu žalovaného č. 24/1996 o kauciách, Smernicu žalovaného č. 23/2002 o vízach a pobytoch, Smernicu žalovaného č. 25/2004 o konzulárnych poplatkoch a zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov. Žalobkyňa mala možnosť v priebehu správneho konania vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré mali za následok odvolanie zo štátnozamestnaneckého pomeru. Krajský súd nevidel pochybenie

v rozhodovacej činnosti správnych orgánov, výrok rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa bol dostatočný a v súlade s ustanoveniami Správneho poriadku a zákona č. 312/2001 Z.z.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhla rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutia žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie; alternatívne navrhla zrušiť rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietala, že krajský súd nezodpovedal otázku žalobkyne, prečo vo výroku rozhodnutia žalovaného vydaného v prvom stupni nie sú uvedené nezameniteľné skutkové dôvody, kedy, kde a akým spôsobom sa mala žalobkyňa dopustiť protiprávneho konania, teda absentuje popis skutku deliktu (ide o dôvody, v ktorých žalovaný videl závažné porušenie služobnej disciplíny podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z.z.). Krajský súd nedal odpoveď ani na otázku, prečo vo výroku rozhodnutia žalovaného vydaného v prvom stupni nie je citované ustanovenie § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z.z. v znení: *„podľa ust. § 40 ods. 2 písm. c) zák. č. 312/2001 Z.z. v stálej štátnej službe alebo v dočasnej štátnej službe služobný úrad skončí štátnozamestnanecký pomer odvolaním aj z týchto dôvodov podľa písm. c) štátny zamestnanec porušil závažne služobnú disciplínu.“* Podľa názoru žalobkyne absencia skutkovej a právnej vety rozhodnutia žalovaného vydaného v prvom stupni bráni preskúmaniu rozhodnutí žalovaného v prvom a druhom stupni krajským súdom a následnému právnomu posúdeniu, či ide o skutky, ktoré možno právne posúdiť ako závažné alebo menej závažné porušenie služobnej disciplíny alebo ide o skutky, ktoré nie sú vôbec porušením služobnej disciplíny. Žalobkyňa považuje rozhodnutie krajského súdu za nespravodlivé, arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Žalobkyňa namietala, že rozsudkom krajského súdu bolo porušené jej právo na spravodlivé súdne konanie garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len Charta) a právo na účinný prostriedok nápravy garantované čl. 13 Dohovoru a čl. 47 Charty. Podľa jej názoru došlo k porušeniu princípu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (arbitrárne odôvodnenie rozsudku krajského súdu), čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (vec prejednal v jej neprítomnosti a odňal jej možnosť konať pred súdom a uplatňovať práva),

čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (krajský súd nebol viazaný ústavou a medzinárodnými zmluvami) a čl. 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (krajský súd neprerušil konanie z dôvodu, že zákon č. 312/2001 Z.z. porušuje základné ľudské práva, a preto odporuje Ústave Slovenskej republiky a medzinárodným zmluvám). Zároveň požiadala o verejné prerokovanie veci a nariadenie verejného odvolacieho pojednávania podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 47 Charty. K odvolaniu priložila výklad k § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z.z., ktorého autorom je Alžbeta Boriková a nachádza sa v systéme EPI.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. K odvolaniu sa bližšie nevyjadril, pretože podľa jeho názoru prvostupňový súd náležite zistil a posúdil skutkový a právny stav a žalobkyňa vo svojom odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, pre ktoré by bolo nutné zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť, rozhodnutia správnych orgánov zrušiť a vec vrátiť správnomu orgánu na ďalšie konanie. Rozhodol na odvolacom pojednávaní dňa 16. novembra 2011 rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil (§ 157 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného č. 112.276/2009-LEPS, zistil, že žalobkyňa bola rozhodnutím služobného úradu Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 260.007/2009-KAVE/63 z 13.marca 2009 podľa ustanovenia § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z.z. dňom 31.marca 2009 odvolaná zo štátnozamestnaneckého pomeru. V odôvodnení tohto rozhodnutia žalobkyni vyčítal, že ako zodpovedný konzulárny zamestnanec v období rokov 2006-2008 rozhodovala o zamietnutí žiadostí o víza, zamietnutie žiadostí o víza nevyznačovala v N. okamžite, ale až následne alebo vôbec, čím tak žiadosti nebolo možné považovať za rozhodnuté v zákonnej lehote, o vízových žiadostiach rozhodovala okamžite, bez vykonania osobného pohovoru, nepreverovala účel pobytu

žiadateľa na území Slovenskej republiky, akceptovala aj e-mailovú komunikáciu ohľadne ubytovania cudzincov na území Slovenskej republiky bez preukázateľného potvrdenia o úhrade služieb a finančného krytia, so žiadateľmi spisovala dohody o príjme formou zálohy bez okamžitého vystavenia pokladničného príjmového bloku (tieto boli vystavené dodatočne), čím porušila metodické pokyny č. 3/2003, 17/2004, 36/2004, pokyny riaditeľa KONZ č. 18/2007, 37/2007, smernicu č. 24/1996 o kaucióch, smernicu 23/2002 o vízach a pobytoch, smernicu č. 25/2004 o konzulárnych poplatkoch, zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch. Ako predstaviteľ správneho orgánu oprávneného vyberať konzulárne poplatky vyberala finančné prostriedky za podanie žiadosti o víza a prechodné pobyty ako finančnú zálohu, ktorej výšku si určovala podľa ňou stanoveného predpokladu výšky výdavkov, pri podaní žiadosti nevyberala zákonom určenú výšku poplatku, vybrané finančné prostriedky evidovala v pokladničnej knihe ústrižkovej dodatočne s niekoľkodňovým odstupom, nevedla skutočnú dennú evidenciu o vykonaných spoplatnených úkonoch a príslušných sumách a výdajoch v pokladničnej knihe I. priepisovej, čím vážnym spôsobom porušila zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch, smernicu č. 25/2004 o konzulárnych poplatkoch a smernicou určený spôsob vyberania konzulárnych poplatkov, keď finančné prostriedky vyberala ako zálohové platby a ich výšku určovala podľa ňou predpokladaných výdavkov. Takýto postup prvostupňový správny orgán označil ako zneužitie postavenia správneho orgánu oprávneného vyberať poplatky. Správny orgán prvého stupňa uviedol, že žalobkyňa systematickým porušovaním platných právnych predpisov, interných smerníc žalovaného, metodických pokynov KONZ a pokynov riaditeľa KONZ pri výkone konzulárnej a vízovej agendy pri výkone štátnej služby na Zastupiteľskom úrade v A. porušila dobré meno Slovenskej republiky vo vzťahu k plneniu záväzkov vyplývajúcich z členstva Slovenskej republiky v Schengene v súvislosti s udeľovaním víz, čo považoval za závažné porušenie služobnej disciplíny podľa písm. a/, l/ a s/ rozhodnutia VEDU č. 49 z 1.októbra 2006, čím porušila povinnosti vyplývajúce z § 53 ods. 1 písm. b/, c/, d/ a n/ zákona č. 312/2001 Z.z., ktoré viedli ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z.z.

Druhostupňový správny orgán odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

V predmetnej právnej veci je podstatnou otázkou posúdenia disciplinárneho deliktu žalobkyne, ktorý viedol k závažnému porušeniu služobnej disciplíny a jej odvolaniu zo štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z.z.

V súlade s právnou teóriou a ustálenou judikatúrou súdov sa správne delikty delia na priestupky, disciplinárne delikty, poriadkové delikty a iné správne delikty. Základnou spoločnou črtou správnych deliktov ako takých je presné označenie deliktu vo výroku rozhodnutia, tak aby nebol zameniteľný s iným deliktom delikventa a zabránilo sa porušeniu zásady ne bis in idem, teda aby delikvent nebol potrestaný dvakrát za ten istý skutok. Výrok rozhodnutia je jadrom celého rozhodnutia, obsahuje rozhodnutie vo veci a preto len výrok je schopný nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť. Nestačí, ak sú dôvody disciplinárneho deliktu (aj keď len všeobecne bez uvedenia konkrétneho konania, ktorým sa delikvent mal dopustiť disciplinárneho deliktu) uvedené len v odôvodnení rozhodnutia. Je nevyhnutné, aby sa pomenovanie skutku nachádzalo už v samotnom výroku rozhodnutia (v tomto prípade rozhodnutie o odvolaní zo štátnozamestnaneckého pomeru) – napríklad rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Sžo 17/2011 z 26.októbra 2011, sp. zn. 6 Sžo 127/2007 z 28.mája 2008.

Správne orgány uviedli všeobecné charakteristiky porušenia služobných povinností žalobkyne, neuviedli však konkrétnu vec a konkrétne konanie, ktorého sa žalobkyňa mala dopustiť a ktoré by bolo identifikovateľné a nezameniteľné s iným konaním žalobkyne. Nestačí len všeobecné tvrdenie, že žalobkyňa porušovala právne predpisy, je potrebné uviesť kedy, akým spôsobom a v akej veci žalobkyňa tieto predpisy porušila, uzatvorila zmluvy o kauciách, vyberala správne poplatky preddavkovo (tiež v akej výške preddavky vyberala v porovnaní so správnym poplatkom stanoveným zákonom), v ktorých veciach rozhodla príliš rýchlo, v ktorých veciach nevykonala osobný pohovor a podobne. Je potrebné si uvedomiť, že žalobkyňa sa kladie za vinu spáchanie disciplinárneho deliktu, ktorý viedol k závažnému porušeniu služobnej disciplíny a jej odvolaniu zo štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z.z., ide teda o deliktuálne konanie, ktoré sa skladá z určitého konania, následku a príčinnej súvislosti medzi konaním a následkom, a v prípade preukázania spáchania deliktu je zaň konkrétna osoba sankcionovaná v konkrétnom prípade odvolaním zo štátnozamestnaneckého pomeru. Preto aj preukázanie a správne definovanie

disciplinárneho deliktu v rozhodnutí je jednou z dôležitých náležitostí rozhodnutia, od ktorej sa následne odvíja aj možnosť súdneho prieskumu rozhodnutia.

Zákon č. 312/2001 Z.z. a ani Správny poriadok, na ktorý zákon č. 312/2001 Z.z. vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru odkazoval, neupravuje postup pri konaní o disciplinárnom delikte štátneho zamestnanca, preto v tomto prípade bolo povinnosťou príslušného správneho orgánu použiť analógiu legis, na základe ktorej v prípade rozhodovania o vine a sankcii treba postupovať v zmysle právnej úpravy ustanovenej v zákone o priestupkoch, trestnom zákone a z judikatúry súdov týkajúcej sa správnych deliktov (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 28/2007 zo 6.marca 2008, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 231/2010-38 z 25.augusta 2010, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Öztürk proti Nemeckej spolkovej republike z 21.februára 1984, č. sťažnosti 8544/79), z ktorej vyplýva, že výrok rozhodnutia o správnom delikte (teda aj o disciplinárnom delikte – závažnom porušení služobnej disciplíny) musí byť presne špecifikovaný vo výroku rozhodnutia s uvedením miesta, času a spôsobu konania, tak aby skutok nebol zameniteľný s iným skutkom.

Odvolačí súd poukazuje na to, že pokiaľ aj zákonodarca v zákone č. 312/2001 Z.z. ani v Správnom poriadku výslovne neuviedol, že súčasťou výroku rozhodnutia podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z.z. je uvedenie skutku (teda závažného porušenia služobnej disciplíny), ktorého sa mal štátny zamestnanec dopustiť, je povinnosťou správneho orgánu uviesť skutok, ktorým sa účastník dopustil disciplinárneho previnenia, za ktorý sa mu ukladá sankcia (v predmetnej veci odvolanie zo štátnozamestnaneckého pomeru). Takáto povinnosť správneho orgánu vyplýva z obsahu právnej normy v § 47 ods. 2 Správneho poriadku, podľa ktorého výrok obsahuje rozhodnutie o veci.

Krajský súd v Bratislave sa týmito otázkami vo svojom rozhodnutí nezaoberal a len všeobecne uviedol, že výrok rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa bol dostatočný a v súlade s ustanoveniami Správneho poriadku a zákona č. 312/2001 Z.z. S takýmto odôvodnením rozsudku krajského súdu sa odvolací súd nestotožňuje práve s ohľadom na vyššie uvedené dôvody.

Uvedená vada (neuvedenie skutku vo výroku rozhodnutia správneho orgánu) mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu o odvolaní žalobkyne zo štátnozamestnaneckého pomeru, preto predstavuje dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu, ktoré trpí rovnakou vadou, podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto vychádzajúc z ustanovenia § 250ja ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 3 S 144/2009-146 zo dňa 18.januára 2011 a zrušil rozhodnutie žalovaného č. 260.007/2009-KAVE/163 zo dňa 5.mája 2009 v spojení s rozhodnutím služobného úradu Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 260.007/2009-KAVE/63 zo dňa 13.marca 2009 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom je viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným v tomto rozsudku (§ 250ja ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).

Na druhej strane, Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje námietku žalobkyne, že krajský súd jej odňal možnosť konať pred súdom, pretože pojednával v jej neprítomnosti, za právne irelevantnú. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že krajský súd dňa 26.novembra 2010 určil termín pojednávania na 18.január 2011, teda v dostatočnom časovom predstihu. Právny zástupca žalobkyne udelil substitučné plnomocenstvo až 10.januára 2011 substituentovi C., s.r.o. (ktorej konateľom je JUDr. J. U.). Substituent faxovým podaním zo 17.januára 2011, doručeným krajskému súdu 17.januára 2011 o 14.40 hod. a tiež mailovou poštou 17.januára 2011 o 14.55 hod. (teda jeden deň pred určeným termínom pojednávania), požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania na ORPZ TN a Krajskom súde v Trenčíne. Oba termíny pojednávania boli určené neskôr ako v predmetnej právnej veci, a to 5.januára 2011 (OR PZ TN) a 28.decembra 2010 (Krajský súd v Trenčíne). Účelom substitučného zastúpenia je zabezpečenie ochrany práv účastníka konania a nie vytváranie ďalších obštrukcií pri pojednávani a konaní súdu, pretože substituent sa vopred stanoveného termínu pojednávania nemôže zúčastniť. Je vecou advokáta, aby chránil práva svojho klienta (účastníka konania) tak, že ak sa nemôže sám zúčastniť termínu pojednávania, zabezpečí substituenta, ktorý takúto prekážku nemá a pojednávania sa zúčastní. Postup substituenta a teda aj právneho zástupcu žalobkyne v predmetnej právnej veci odvolací súd neakceptoval už aj vzhľadom na to, že Krajský súd v Bratislave v dostatočnom časovom predstihu určil termín pojednávania (57 dní vopred) a substituent uprednostnil pojednávania, ktorých termín bol určený neskôr (28.decembra 2010 a 5.januára 2011), pričom v čase prijatia substitučnej

plnej moci mal vedomosť o tom, že sa pojednávajú na Krajskom súde v Bratislave 18.januára 2011 nemôže zúčastniť. Kolízia dvoch pojednávanií toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie riadne a včas vytýčeného pojednávajú. (pozri napríklad nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 68/1998 z 13. januára 1999). Uvedená skutočnosť však nemala vplyv na to, že v konaní pred správny orgán sa vyskytla vada, ktorá mala vplyv na zákonnosť jeho rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o náhrade trov konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 2, § 149 ods. 1 a § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku tak, že úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania vo výške 318,29 €. Výška náhrady trov konania bola určená podľa § 11 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. a/ a b/, § 15 písm. a/ a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Priznaná suma pozostáva z odmeny za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava – 53,49 €, žaloba 53,49 €, odvolanie 57 €), režijný paušál (2x po 6,95 €, 1x 7,41 €), spolu trovy právneho zastúpenia 185,29 €; plus súdny poplatok 2x 66,50 €.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 16. novembra 2011

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová